

Benutten van ervaringskennis van naasten

Betere kwaliteit van leven en zorg voor mensen met een verstandelijke beperking en hun naasten

De Academische Werkplaats Leven met een verstandelijke beperking (AWVB) wil ertoe bijdragen dat zorg en ondersteuning aan mensen met een verstandelijke beperking en hun naasten beter aansluiten bij hun behoeften. Daarom start de AWVB in 2021 een vierjarig wetenschappelijk project: 'Ervaringsdeskundigheid van naasten'.

De AWVB is een samenwerkingsverband tussen veertien zorgorganisaties, cliëntenorganisatie LFB en Tilburg University. Medewerkers van de AWVB doen wetenschappelijk praktijkrelevant onderzoek, in samenwerking met zorgprofessionals, mensen met een verstandelijke beperking en hun naasten.

De AWVB wil de kwaliteit van leven en zorg voor mensen met een verstandelijke beperking verbeteren. Daarvoor is kennis nodig vanuit verschillende perspectieven; uit de wetenschap en van zorgprofessionals, maar ook van mensen met een verstandelijke beperking en hun naasten. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) stimuleert participatie en eigen regie van die laatste twee groepen. Daartoe is het programma 'Volwaardig leven' opgezet. Dit programma richt zich op het verbeteren van de kwaliteit van leven van naasten van mensen met een beperking.

Ervaringsdeskundigheid van naasten

Vanuit het programma 'Volwaardig Leven' heeft VWS subsidie toegekend aan prof. dr. Petri Embregts, hoogleraar van de AWVB. Met deze subsidie start de AWVB begin 2021 een project om naasten gelijkwaardig en effectief te betrekken bij de zorg en ondersteuning aan mensen met een verstandelijke beperking. Dat project heet 'Ervaringsdeskundigheid van naasten'.

De meerwaarde van ervaringskennis

Samen met stakeholders ontwikkelt de AWVB onder leiding van prof. dr. Petri Embregts een ondersteuningsaanbod. Daarbij gaat het om het expliciteren en benutten van de unieke ervaringskennis van naasten. Naasten kunnen vraaggerichte zorg bijvoorbeeld stimuleren door:

1. Zorgprofessionals te adviseren over samenwerking met naasten;
2. Mensen met een verstandelijke beperking te vertegenwoordigen (in aanvulling op de ervaringskennis van mensen met een beperking zelf);
3. Andere naasten te ondersteunen, en hen in staat te stellen om de samenwerking tussen mensen met een verstandelijke beperking, naasten en zorgprofessionals effectiever te maken.

Co-creatie en implementatie

Tijdens het hele project werken onderzoekers van de AWVB nauw samen met naasten, mensen met een verstandelijke beperking, zorgorganisaties en andere betrokkenen. Deze co-creatie draagt bij aan het meest effectieve ondersteuningsaanbod. Het behoeftenonderzoek dat in het eerste jaar plaatsvindt, is hierin leidend.

Uiteindelijk streeft de AWVB naar landelijke implementatie van het nieuwe ondersteuningsaanbod. Het aanbod wordt binnen de deelnemende zorgorganisaties en daarbuiten verspreid. Dit gaat via de Associatie van Academische Werkplaatsen Verstandelijke Beperkingen. Hiermee komt er een overdraagbaar opleidingsaanbod voor ervaringsdeskundige naasten ter beschikking.

Daarnaast zorgt het ondersteuningsaanbod ervoor dat de ervaringsdeskundigheid van naasten wordt opgenomen in het aanbod van mbo-, hbo- en wo-opleidingen voor toekomstige zorgprofessionals. Het project ziet er als volgt uit:

